

פונקציית גריין

עבור הדלמברטיאן: $\square = \nabla^2 - \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2}{\partial t^2}$

הלוגיקה: נבצע טרנספורם פורייה על כל חלקי המשוואה. נפתור אותה במרחב פורייה, ובעזרת הטרנס' ההופכי נקבל את G.

פונ' גריין מקיימת: $\square G(\vec{x}, \vec{x}', t, t') = -4\delta^3(\vec{x} - \vec{x}')\delta(t - t')$

טרנס' פורייה: $G(\omega, t) = \int g(\vec{x}, t) e^{i(\vec{x}\vec{x} - \omega t)} d^3 r dt$

האופרטורים במרחב פורייה: $\partial_t \rightarrow -i\omega, \vec{\nabla} \rightarrow (-ik)$

נציב בטרנספורם פורייה את פונ' דלתא:

$$\delta^3(\vec{x})\delta(t) \rightarrow \frac{1}{(2\pi)^4} \int \delta^3(\vec{x} - \vec{x}')\delta(t) e^{i(\vec{k}\vec{x} - \omega t)} d^3 x dt = \frac{e^{i(\vec{k}\vec{x} - \omega t)}}{(2\pi)^4}$$

כאן $\vec{x}' = 0$ ולכן $\delta^3(\vec{x})\delta(t) \rightarrow \frac{1}{(2\pi)^4}$ נציב ונקבל:

$$\square \bar{G}(\vec{k}, \omega) = \left(\frac{\omega^2}{c^2} - k^2\right) \bar{G}(\vec{k}, \omega) = \frac{-4\pi}{(2\pi)^4} \rightarrow \bar{G}(\vec{k}, \omega) = \frac{-c^2}{(\omega^2 - c^2 k^2) 4\pi^3}$$

והטרנספורם ההפוך:

$$G(\vec{x}, t) = \frac{-c^2}{4\pi^3} \int \frac{e^{i(\vec{k}\vec{x} - \omega t)}}{(\omega^2 - c^2 k^2)} d^3 k dt = \frac{\delta(\vec{x}/c - t)}{|\vec{x}|}$$

משוואת הלמהולץ:

נסתכל על המשוואה $(\square - \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2}{\partial t^2})\phi(\vec{x}, t) = -4\pi\rho(\vec{x}, t)$ נציב

בטרנספורם פורייה לפי הזמן: $f(\vec{x}, t) = \frac{1}{2\pi} \int \tilde{f}(\vec{x}, \omega) e^{-i\omega t} d\omega$

המשוואה במרחב פורייה: $(\square - \frac{\omega^2}{c^2})\tilde{\phi}(\vec{x}, t) = -4\pi\tilde{\rho}(\vec{x}, t)$

בפרט עבור פונ' גריין נבסמ $\omega = k^2$ (כאן $r = |\vec{x} - \vec{x}'|$)

$$(\square - k^2)\tilde{G}(\vec{x} - \vec{x}', \omega) = -4\pi\delta(\vec{x} - \vec{x}', t)$$

נגדיר $u(\vec{r}) = r\tilde{G}$. נגדיר $\frac{1}{r} \frac{d^2}{dr^2}(r\tilde{G}) + k^2\tilde{G} = -4\pi\delta(\vec{r}, t)$ או

$$u(\vec{r}) = A e^{ikr} + B e^{-ikr} \rightarrow \tilde{G} = A \frac{e^{ikr}}{r} + B \frac{e^{-ikr}}{r}$$

מרציפות ב0, $A+B=1$ נבחר $A=1, B=0$ ואז $\tilde{G} = \frac{e^{ikr}}{r}$. בעזרת הטרנס' ההפוך:

$$G(\vec{x}, t) = \frac{1}{2\pi} \int e^{-i\omega t} \frac{e^{ikr}}{r} d\omega = \frac{1}{2\pi r} \int e^{i(kr - \omega t)} d\omega$$

$$= \frac{1}{2\pi r} \int e^{i(\omega(r/c) - \omega t)} d\omega = \frac{\delta(r/c - t)}{r}$$

פונ' גריין הכללית לדלמברטיאן:

$$G(\vec{x}, \vec{x}', t, t') = \frac{\delta\left(t - \left(t' + \frac{|\vec{x} - \vec{x}'|}{c}\right)\right)}{|\vec{x} - \vec{x}'|}$$

חוק שימור התנע בשדה א"מ:

צפיפות תנע א"מ: $\vec{g} = \frac{\vec{S}}{c^2}$ צפיפות תנ' א"מ: $\vec{g} = \vec{r} \times \frac{\vec{S}}{c^2}$

עבודה מכנית: $-\int \vec{E} \cdot \vec{J} d^3 x$

חוק שימור התנע: $\vec{F} = \frac{\partial \vec{P}_{mech}}{\partial t} = \rho \vec{E} + \frac{1}{c} \vec{J} \times \vec{B}$

ממש' מקסוול: $\vec{\nabla} \times \vec{B} - \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{E}}{\partial t} = \frac{4\pi}{c} \vec{J} \rightarrow \vec{J} = \frac{c}{4\pi} (\vec{\nabla} \times \vec{B} - \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{E}}{\partial t})$

וכן $\rho = \frac{1}{4\pi} \nabla \cdot \vec{E}$ ולכן $\rho = \frac{1}{4\pi} \nabla \cdot \vec{E} + \frac{1}{4\pi} (\vec{\nabla} \times \vec{B} - \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{E}}{\partial t}) \cdot \vec{B} + (\vec{\nabla} \times \vec{E} - \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{B}}{\partial t}) \cdot \vec{B}$

לשם סימטריה בין \vec{E} ל \vec{B} נוסף רכיבים שמתאפסים ונקבל:

$$\vec{F} = \frac{1}{4\pi} [\vec{E}(\nabla \cdot \vec{E}) + \vec{B}(\nabla \cdot \vec{B}) + (\vec{\nabla} \times \vec{B} - \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{E}}{\partial t}) \times \vec{B} + (\vec{\nabla} \times \vec{E} - \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{B}}{\partial t}) \times \vec{B}]$$

ולאחר פיתוח:

$$F_i = \frac{d}{dt} (\vec{P}_{mech} + \vec{P}_{elec})_i = \frac{d}{dt} (\vec{P}_{mech} + \int_A T_{ij} dA_j)_i = \int_V \partial_j T_{ij} dV$$

הוא תנור מקסוול: $T_{ij} = E_i E_j + B_i B_j - \frac{1}{2} \delta_{ij} (E^2 + B^2)$

המשמעות: אם מחוץ לפנח מסויים השדות הא"מ שווים 0, התנע נשמר.

טרנספורמציות לורנץ: משוואות מקסוול לא אינווריאנטיות תחת טרנס' גליליי, אלא תחת טרנס' לורנץ, בממד אחד:

$$x' = \gamma(x - vt) \quad \vec{x} = \gamma(\vec{x}' + v\vec{t}')$$

$$t' = \gamma(t - \frac{v\vec{x}}{c^2}) \quad t = \gamma(t' + \frac{v\vec{x}'}{c^2})$$

כמרחב 4ה ממדי (x, y, z, it)

$$\vec{x}' = \vec{x} + \vec{v} \left(\frac{\vec{x} \cdot \vec{v}}{v^2} (\gamma - 1) - \gamma t \right) \quad \vec{x} = \vec{x}' + \vec{v} \left(\frac{\vec{x}' \cdot \vec{v}}{v^2} (\gamma - 1) + \gamma t' \right)$$

$$ct' = \gamma(ct - \frac{\vec{x} \cdot \vec{v}}{c}) \quad ct = \gamma(ct' + \frac{\vec{x}' \cdot \vec{v}}{c})$$

חבור מהירויות:

$$\vec{v}_{1,2} = \frac{\vec{v}_1 + \vec{v}_2}{1 + \frac{\vec{v}_1 \cdot \vec{v}_2}{c^2}}$$

בצורה מטריצית: A מט' הטרנס' כך $\vec{x}' = A\vec{x}$

$$AA' = I \quad A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \gamma & i\beta\gamma \\ 0 & 0 & -i\beta\gamma & \gamma \end{pmatrix}$$

מטריקה: $g_{\alpha\beta} = g^{\alpha\beta}, g_{0j} = g^{0j} = \delta_{\alpha\beta}$

$$x^\alpha = g^{\alpha\beta} x_\beta, x_\alpha = g_{\alpha\beta} x^\beta, F_{\mu\nu} = g_{\nu\beta} F_\mu{}^\beta, F^{\mu\nu} = g^{\nu\beta} F^{\mu\beta}$$

טנזורים: מדרגה 1: קונטרה וואריאנטי עובר טרנס' מהצורה:

$$A^\mu = \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^\nu} A'^\nu = \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^0} A'^0 + \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^1} A'^1 + \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^2} A'^2 + \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^3} A'^3$$

קו וואריאנטי:

$$A'_\mu = \frac{\partial x^\nu}{\partial x'^\mu} A_\nu = \frac{\partial x^0}{\partial x'^\mu} A_0 + \frac{\partial x^1}{\partial x'^\mu} A_1 + \frac{\partial x^2}{\partial x'^\mu} A_2 + \frac{\partial x^3}{\partial x'^\mu} A_3$$

טנזורים: מדרגה 2: קונטרה וואריאנטי עובר טרנס' מהצורה:

$$F_{\mu\nu} = \frac{\partial x^\alpha}{\partial x'^\mu} \frac{\partial x^\beta}{\partial x'^\nu} F_{\alpha\beta} \quad F^{\mu\nu} = \frac{\partial x^\alpha}{\partial x'^\mu} \frac{\partial x^\beta}{\partial x'^\nu} F^{\alpha\beta}$$

מעורב:

$$F'^\mu{}_\nu = \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^\alpha} \frac{\partial x^\beta}{\partial x'^\nu} F^\alpha{}_\beta$$

משפט הלמהולץ: כל קוטור (בהנחות מסוימות) נקבע באופן יחיד ע"י $\nabla \cdot \vec{V}, \nabla \times \vec{V}$. מכאן נובע כי כל קוטור ניתן לרישום כחלקל רוחבי וארכי:

$$\vec{V} = \vec{V}_T + \vec{V}_L \quad \nabla \times \vec{V}_L = 0 \rightarrow \vec{V}_L = \vec{\nabla} \cdot \vec{a}, \nabla \cdot \vec{V}_T = 0 \rightarrow \vec{V}_T = \vec{\nabla} \times \vec{a}$$

עבור פוטנציאלים:

$$\vec{V}_L = \nabla \Phi \rightarrow \nabla \cdot \vec{V}_L = \nabla^2 \Phi$$

$$\vec{V}_T = \nabla \times \vec{A} \rightarrow \nabla \times \vec{V}_T = \nabla \times \nabla \times \vec{A} = \nabla(\nabla \cdot \vec{A}) - \nabla^2 \vec{A} = \nabla(0) - \nabla^2 \vec{A} = -\nabla^2 \vec{A}$$

$$\nabla \cdot \vec{V} = \nabla \cdot \vec{V}_L + \nabla \cdot \vec{V}_T = \nabla \cdot \vec{V}_L + 0 = \nabla^2 \Phi$$

ולכן:

$$\nabla \times \vec{V} = \nabla \times \vec{V}_T + \nabla \times \vec{V}_L = \nabla \times \vec{V}_T + 0 = -\nabla^2 \vec{A}$$

כלומר, ניתן למצוא את \vec{A} ו Φ בעזרת $\nabla \cdot \vec{V}, \nabla \times \vec{V}$ בלבד.

מכאן, כל קוטור ניתן לרישום כ: $\vec{V} = \vec{V}_T + \vec{V}_L = \nabla \times \vec{A} + \nabla \Phi$

הסיבות לשמות ארכי ורוחבי: כל קוטור ניתן לפיתוח לטור פורייה.

$$\vec{V}(\vec{x}) = \int \vec{V}_k e^{i\vec{k}\vec{x}} d^3 k \rightarrow \vec{\nabla} \times \vec{V}(\vec{x}) = \int i\vec{k} \times \vec{V}_k e^{i\vec{k}\vec{x}} d^3 k$$

ולכן \vec{V}_T נציב לכיוון התנועה. $\vec{\nabla}(\vec{V}(\vec{x})) = i \int |\vec{k}| \cdot \vec{V}_k e^{i\vec{k}\vec{x}} d^3 k$

לכן \vec{V}_L מקביל לכיוון התנועה.

אנרגיה, משפט פוינטינג וחוקי שימור:

אנרגיה בת"ל בזמן: $U = \frac{1}{8\pi} \int (\vec{E}^2 + \vec{B}^2) dV$. נראה כי השוויון נכון גם עבור \vec{E}, \vec{B} תלויים בזמן. משוואות מקסוול:

$$\vec{\nabla} \times \vec{E} = -\frac{1}{c} \frac{\partial \vec{B}}{\partial t}, \vec{\nabla} \times \vec{B} - \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{E}}{\partial t} = \frac{4\pi}{c} \vec{J}, \vec{\nabla} \cdot \vec{E} = 4\pi\rho$$

נכפיל ונסכום:

$$\frac{1}{2c} \left(\frac{\partial \vec{E}^2}{\partial t} + \frac{\partial \vec{B}^2}{\partial t} \right) = -\vec{B} \cdot \vec{\nabla} \times \vec{E} + \vec{E} \cdot \vec{\nabla} \times \vec{B} - \frac{4\pi}{c} \vec{E} \cdot \vec{J}$$

$$\frac{1}{2c} \frac{\partial}{\partial t} (\vec{E}^2 + \vec{B}^2) = -\frac{4\pi}{c} \vec{E} \cdot \vec{J} - \vec{\nabla} \cdot (\vec{E} \times \vec{B})$$

קוטור פוינטינג: $\vec{S} = \frac{c}{4\pi} (\vec{E} \times \vec{B})$ ואז $\vec{\nabla} \cdot \vec{S} = -\vec{E} \cdot \vec{J} - \frac{\partial}{\partial t} (\vec{E}^2 + \vec{B}^2)$

נגדיר צפיפות אנרגיה א"מ $u = \frac{1}{8\pi} (\vec{E}^2 + \vec{B}^2)$ ואז: $\frac{\partial u}{\partial t} + \vec{\nabla} \cdot \vec{S} = -\vec{E} \cdot \vec{J}$

זו הצורה הדיפרנציאלית של משפט פוינטינג. הצורה האינטגרלית:

$$\frac{\partial}{\partial t} \int u d^3 x + \int \vec{\nabla} \cdot \vec{S} d^3 x = - \int \vec{E} \cdot \vec{J} d^3 x \rightarrow \frac{\partial}{\partial t} U_{em} + \int \vec{S} \cdot d\vec{\sigma} = - \int \vec{E} \cdot \vec{J} d^3 x$$

(כזכור: $\vec{J}(\vec{x}, t) = \sum q_n \vec{v}_n \delta(\vec{x} - \vec{x}_n(t)), \rho(\vec{x}, t) = \sum q_n \delta(\vec{x} - \vec{x}_n(t))$)

$$= - \sum q_n \vec{E}(\vec{x}_n, T) \cdot \vec{v}_n = - \sum q_n \vec{E}(\vec{x}_n, T) \cdot \vec{v}_n = - \sum q_n (\vec{E} + \frac{\vec{v}_n \times \vec{B}_n}{c}) \cdot \vec{v}_n$$

(כי $\vec{E} = \vec{E}(\vec{x}_n, T) + \vec{E}_n$ נמשך). הספק: $\vec{F} \cdot \vec{v}_n = \vec{w} \cdot \vec{v}_n$

ובסה"כ, חוק השימור: $\frac{\partial}{\partial t} \int (\vec{E}^2 + \vec{B}^2) d^3 x + \int \vec{S} \cdot d\vec{\sigma} + \sum \vec{F} \cdot \vec{v}_n = 0$

טרנספורמציות שדות:

$F_{\mu\nu}$ עובר טרנס' מהצורה: $F'_{\mu\nu} = A^\alpha{}_\mu A^\beta{}_\nu F_{\alpha\beta}$ היא מט' טרנס' לורנץ. טרנס' השדות: $\vec{E}' = \gamma(\vec{E} + \vec{v} \times \vec{B}) - \left(\frac{\gamma-1}{v^2}\right)(\vec{E} \cdot \vec{v})\vec{v}$

$$\vec{B}' = \gamma(\vec{B} - \frac{\vec{v} \times \vec{E}}{c^2}) - \left(\frac{\gamma-1}{v^2}\right)(\vec{B} \cdot \vec{v})\vec{v}$$

הגדלים האינווריאנטים:

$$F_{\mu\nu} F^{\mu\nu} = F_{\mu\nu} (F')^{\nu\mu} = tr(FF') = 2(\vec{B}^2 - \vec{E}^2)$$

$$F_{\mu\nu} F^{*\mu\nu} = F_{\mu\nu} (F'^*)^{\nu\mu} = tr(FF'^*) = -4i(\vec{E} \cdot \vec{B})$$

ניתן לחפש גדלים נשמרים נוספים בפ"א של F (אין עוד...)

עבור: $|\vec{E}| > |\vec{B}|$ זהו מצב דמוי E, ולכן ניתן למצוא מערכת לורנץ שעבורה B=0 (נעה ב $\vec{u} = \frac{c}{E} \vec{E} \times \vec{B}$), אך לא E=0.

עבור: $|\vec{B}| > |\vec{E}|$ באותו אופן, E=0 ב $\vec{u} = \frac{c}{B} \vec{E} \times \vec{B}$

זהו מצב דמוי אור והם שווים בכל מערכת. $|\vec{B}| = |\vec{E}|$

\vec{E}, \vec{B} עוברים טרנס' מהצורה: $F_{\mu\nu}' = A_{\mu\sigma} F^{\sigma\rho} A'{}_{\rho\nu}$ לדוגמא:

$$B_1' = F_{23}' = A_{2\sigma} F^{\sigma\rho} A'{}_{3\rho} = A_{22} F^{23} A'{}_{33} + A_{22} F^{23} A'{}_{34}$$

טנזורים: מדרגה 2: קונטרה וואריאנטי עובר טרנס' מהצורה:

$$F_{\mu\nu} = \frac{\partial x^\alpha}{\partial x'^\mu} \frac{\partial x^\beta}{\partial x'^\nu} F_{\alpha\beta} \quad F^{\mu\nu} = \frac{\partial x^\alpha}{\partial x'^\mu} \frac{\partial x^\beta}{\partial x'^\nu} F^{\alpha\beta}$$

מעורב:

$$F'^\mu{}_\nu = \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^\alpha} \frac{\partial x^\beta}{\partial x'^\nu} F^\alpha{}_\beta$$

משוואות מקסוול:

$$\vec{\nabla} \cdot \vec{B} = 0 \quad \vec{\nabla} \times \vec{E} + \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{B}}{\partial t} = 0$$

$$\vec{\nabla} \cdot \vec{E} = 4\pi\rho \quad \vec{\nabla} \times \vec{B} - \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{E}}{\partial t} = \frac{4\pi}{c} \vec{J}$$

משוואות הרציפות: מתקבלת ממשוואות מקסוול:

$$\frac{4\pi\vec{\nabla} \cdot \vec{J}}{c} = \vec{\nabla} \cdot (\vec{\nabla} \times \vec{B} - \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{E}}{\partial t}) = -\frac{1}{c} \frac{\partial \vec{\nabla} \cdot \vec{E}}{\partial t} = -\frac{1}{c} \frac{\partial 4\pi\rho}{\partial t}$$

$$\vec{\nabla} \cdot \vec{J} + \frac{\partial \rho}{\partial t} = 0$$

משוואות מקסוול בכתיב 4 וקטורי:

ההומוגניות: $\partial_\nu F^{\mu\nu} = \frac{4\pi}{c} J^\mu$

האי הומוגניות: $\partial_\sigma F_{\mu\nu} + \partial_\nu F_{\sigma\mu} + \partial_\mu F_{\nu\sigma} = 0$

משוואות הרציפות: $\partial_\mu J^\mu = 0$

פוטנציאלים וקטוריים:

$$\vec{E} = -\vec{\nabla}\Phi - \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{A}}{\partial t}$$

$$\vec{B} = \vec{\nabla} \times \vec{A}$$

האיזורים ממשוואות מקסוול:

$$\left\{ \begin{aligned} \nabla(\nabla \cdot \vec{A}) - \nabla^2 \vec{A} + \frac{1}{c} \nabla \left(\frac{\partial \Phi}{\partial t} \right) + \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2 \vec{A}}{\partial t^2} &= \frac{4\pi\vec{J}}{c} \\ -\nabla^2 \Phi - \frac{1}{c} \frac{\partial}{\partial t} (\nabla \cdot \vec{A}) &= 4\pi\rho \end{aligned} \right.$$

חופש הכיול:

$$\Phi' = \Phi - \frac{1}{c} \frac{\partial \Lambda}{\partial t}, \vec{A}' = \vec{A} + \nabla \Lambda$$

כך ש $\vec{\nabla}^2 \Lambda - \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2 \Lambda}{\partial t^2} = -\vec{\nabla} \cdot \vec{A} - \frac{1}{c} \frac{\partial \Phi}{\partial t}$

כיולים לדוגמא: **כיוול לורנץ:** $\vec{\nabla} \cdot \vec{A}' + \frac{1}{c} \frac{\partial \Phi'}{\partial t} = 0$

$$\nabla^2 \Phi - \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2 \Phi}{\partial t^2} = -4\pi\rho, \nabla^2 \vec{A}' - \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2 \vec{A}'}{\partial t^2} = -\frac{4\pi\vec{J}}{c}$$

וקיבלנו משוואות גלים. בכתיב 4-וקטורי: $\partial_\mu A^\mu = 0$

כיוול קולון: $\vec{\nabla} \cdot \vec{A} = 0$

$$\nabla^2 \Phi = -4\pi\rho \rightarrow \Phi(\vec{x}, t) = \int \frac{\rho(\vec{x}', t') d^3 x'}{|\vec{x} - \vec{x}'|}$$

$$\nabla^2 \vec{A}' - \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2 \vec{A}'}{\partial t^2} = \frac{4\pi\vec{J}}{c} + \frac{1}{c} \nabla \left(\frac{\partial \Phi}{\partial t} \right)$$

טרנספורמציות לורנץ: משוואות מקסוול לא אינווריאנטיות תחת טרנס' גליליי, אלא תחת טרנס' לורנץ, בממד אחד:

$$x' = \gamma(x - vt) \quad \vec{x} = \gamma(\vec{x}' + v\vec{t}')$$

$$t' = \gamma(t - \frac{v\vec{x}}{c^2}) \quad t = \gamma(t' + \frac{v\vec{x}'}{c^2})$$

כמרחב 4ה ממדי (x, y, z, it)

$$\vec{x}' = \vec{x} + \vec{v} \left(\frac{\vec{x} \cdot \vec{v}}{v^2} (\gamma - 1) - \gamma t \right) \quad \vec{x} = \vec{x}' + \vec{v} \left(\frac{\vec{x}' \cdot \vec{v}}{v^2} (\gamma - 1) + \gamma t' \right)$$

$$ct' = \gamma(ct - \frac{\vec{x} \cdot \vec{v}}{c}) \quad ct = \gamma(ct' + \frac{\vec{x}' \cdot \vec{v}}{c})$$

חבור מהירויות:

$$\vec{v}_{1,2} = \frac{\vec{v}_1 + \vec{v}_2}{1 + \frac{\vec{v}_1 \cdot \vec{v}_2}{c^2}}$$

בצורה מטריצית: A מט' הטרנס' כך $\vec{x}' = A\vec{x}$

$$AA' = I \quad A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \gamma & i\beta\gamma \\ 0 & 0 & -i\beta\gamma & \gamma \end{pmatrix}$$

מטריקה: $g_{\alpha\beta} = g^{\alpha\beta}, g_{0j} = g^{0j} = \delta_{\alpha\beta}$

$$x^\alpha = g^{\alpha\beta} x_\beta, x_\alpha = g_{\alpha\beta} x^\beta, F_{\mu\nu} = g_{\nu\beta} F_\mu{}^\beta, F^{\mu\nu} = g^{\nu\beta} F^{\mu\beta}$$

טנזורים: מדרגה 1: קונטרה וואריאנטי עובר טרנס' מהצורה:

$$A^\mu = \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^\nu} A'^\nu = \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^0} A'^0 + \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^1} A'^1 + \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^2} A'^2 + \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^3} A'^3$$

קו וואריאנטי:

$$A'_\mu = \frac{\partial x^\nu}{\partial x'^\mu} A_\nu = \frac{\partial x^0}{\partial x'^\mu} A_0 + \frac{\partial x^1}{\partial x'^\mu} A_1 + \frac{\partial x^2}{\partial x'^\mu} A_2 + \frac{\partial x^3}{\partial x'^\mu} A_3$$

טנזורים: מדרגה 2: קונטרה וואריאנטי עובר טרנס' מהצורה:

$$F_{\mu\nu} = \frac{\partial x^\alpha}{\partial x'^\mu} \frac{\partial x^\beta}{\partial x'^\nu} F_{\alpha\beta} \quad F^{\mu\nu} = \frac{\partial x^\alpha}{\partial x'^\mu} \frac{\partial x^\beta}{\partial x'^\nu} F^{\alpha\beta}$$

מעורב:

$$F'^\mu{}_\nu = \frac{\partial x^\mu}{\partial x'^\alpha} \frac{\partial x^\beta}{\partial x'^\nu} F^\alpha{}_\beta$$

בחירת לורנץ: בחברה זו היא אוסף המטריצות של טרנס' לורנץ. הדט' של כל A בחברה היא 1 או -1. עבור דט' 1, הטרנס' לא הפיכה, ולכן אנו עובדים רק עם A בעלת דט' 1. כל A ניתנת לרישום מהצורה $A = e^L$. לפיכך $\det e^L = 1 \rightarrow \det A = 1$. לפי זהות $\det A = 1 \rightarrow \det e^L = 1$. (עבור $e^L = e^{tL} \rightarrow tL = 0$).

האורך של x^μ הוא אינווריאנט לורנץ. (g היא המטריקה ומקיימת $g^2 = I$) כלומר: $g^t g = g, g^2 = I$ ולכן למעשה מתקיים כי $g = A^t g A$. למטריצה A יש 16 דרגות חופש פסיקליות, כי היא $g \in \square^{4,4}$. סימטרית ולכן יש לה 10 משתנים ב"ל. מכך $g = A^t g A$, נקבל כי לא יש 16-10=6 דרגות חופש בבחירת המשתנים, ולכן ל L ישנם 6 יוצרים. בעזרת הצבה, נקבל:

$$g^t g = g(e^L)^t g = g \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(L^n)^t}{n!} \right) g = g \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{g(L^n)^t g}{n!} \right) g = \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{g(L^n)^t g}{n!} \right) g$$

$$\{g^2 = I\} = \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(g^t L^n g)^t}{n!} \right) = e^{g^t L g}$$

מצד שני $L = \sum_{i=1}^6 a_i T_i$ נסמן: $L = \sum_{i=1}^6 a_i T_i$ ולכן $e^{-L} = g A^{-1} g = e^{g^t L g} \rightarrow g^t L g = -L$

עם היוצרים:

$$S_1 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, S_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, S_3 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

אלו המטריצות המייצגות סיבובים. המטריצות המייצגות הזזה:

$$K_1 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, K_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, K_3 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

עם יחסי החילוף: $[S_i, S_j] = \epsilon_{ijk} S_k, [S_i, K_j] = \epsilon_{ijk} K_k, [K_i, K_j] = -\epsilon_{ijk} S_k$.
 זהות: לכל וקטור יחידה $\vec{e}, \vec{K}, \vec{e} \cdot \vec{K} = \vec{e} \cdot \vec{K}, \vec{e} \cdot \vec{K} = \vec{e} \cdot \vec{K}$.
 באופן כללי נהוג לרשום $L = -\vec{\omega} \cdot \vec{S} - \vec{\eta} \cdot \vec{k}, A = e^{-\vec{\omega} \cdot \vec{S} - \vec{\eta} \cdot \vec{k}}$

משוואות התנועה של השדה הא"מ:

צפיפות הלגרנז'יאן **בהנחה שלחלקיקי השדה אין מסה:** $\mathcal{L} = \frac{1}{c} J^\mu A_\mu - \frac{1}{16\pi} F_{\mu\nu} F^{\mu\nu}$
 המשתנים הדינמיים הם \vec{E}, \vec{B} . משוואות התנועה (מעקרון הוואריאציה) $\partial_\nu F^{\mu\nu} = \frac{4\pi J^\mu}{c}$

אם לחלקיקי השדה יש מסה: $\mathcal{L} = -\frac{1}{c} J^\alpha A_\beta + \frac{\mu^2}{8\pi} A^\alpha A_\alpha - \frac{1}{16\pi} F_{\alpha\beta} F^{\alpha\beta}$
 משוואות התנועה: $\partial^\mu \frac{\partial \mathcal{L}}{\partial (\partial^\mu A_\nu)} = \frac{\partial \mathcal{L}}{\partial A^\nu}$. כזכור: $F_{\mu\nu} = \partial_\mu A_\nu - \partial_\nu A_\mu$, ולכן:

$$\frac{\partial \mathcal{L}}{\partial (\partial^\mu A_\nu)} = \frac{\partial}{\partial (\partial^\mu A_\nu)} \left[-\frac{1}{16\pi} (\partial^\alpha A^\beta - \partial^\beta A^\alpha)^2 \right] = \frac{1}{16\pi} \frac{\partial}{\partial (\partial^\mu A_\nu)} g_{\alpha\beta} g_{\gamma\delta} (\partial_\alpha A_\beta - \partial_\beta A_\alpha)^2 = \frac{1}{4\pi} F_{\mu\nu}$$

$$\frac{\partial \mathcal{L}}{\partial A^\nu} = \frac{\partial}{\partial A^\nu} \left[-\frac{1}{c} J^\alpha A_\alpha + \frac{\mu^2}{8\pi} A^\alpha A_\alpha - \frac{1}{16\pi} F_{\alpha\beta} F^{\alpha\beta} \right] = -\frac{1}{c} J^\nu + \frac{\mu^2}{4\pi} A^\nu$$

ובסה"כ: $\frac{1}{4\pi} F_{\mu\nu} + \frac{\mu^2}{4\pi} A_\mu = -\frac{1}{c} J_\mu$

ומקיים: $\pi^\alpha = \frac{\partial \mathcal{L}}{\partial_\mu A_\nu} = -\frac{1}{4\pi} F^{\mu\nu}$ כאן $\theta^{44} = h = \sum_\alpha \pi^\alpha \partial_\nu A^\alpha - \mathcal{L}$
 בניגוד למקרה ללא מסה, אין חופש כיוול הפעם, $h = \frac{1}{8\pi} (\vec{E}^2 + \vec{B}^2) + \frac{1}{4\pi} \nabla \cdot (\vec{A} \times \vec{E}) - \mu^2 A_4$
 כי A_4 מופיע מפורשות בה, ולכן אינו דרגת חופש דינמית (משוואות תנועה לא טריוויאליות)

גלים א"מ אנו מניחים כי ϵ, μ קבועים. מקדם השבירה: $n = \sqrt{\epsilon \mu}$. מהירות הגל בחומר דיאלקטרי: $V = c/n = c/\sqrt{\epsilon \mu}$. שדות בחומר דיאלקטרי: $\vec{D} = \epsilon \vec{E}, \vec{B} = \mu \vec{H}$. משוואות מקסוול החדשות:

$$\vec{\nabla} \cdot \vec{B} = 0 \quad \vec{\nabla} \times \vec{E} + \frac{1}{c} \frac{\partial \vec{B}}{\partial t} = 0 \quad \epsilon \vec{\nabla} \cdot \vec{E} = 0 \quad \vec{\nabla} \times \vec{B} - \frac{\epsilon}{c} \frac{\partial \vec{E}}{\partial t} = 0$$

(מניחים כי אין מטענים זרמים) בדומה למה שעשינו בכיולים, מקבלים כי השדה מקיימים את משוואות הגלים.

$$\vec{\nabla}^2 \vec{E} - \frac{\mu \epsilon}{c^2} \frac{\partial^2 \vec{E}}{\partial t^2} = 0, \vec{\nabla}^2 \vec{B} - \frac{\mu \epsilon}{c^2} \frac{\partial^2 \vec{B}}{\partial t^2} = 0,$$

מספר הגדרות: אורך הגל: $\lambda = \lambda / 2\pi$. התדירות: $\lambda \omega = \lambda V = c/\sqrt{\epsilon \mu} = \lambda \omega$. מספר הגלים לית' אורך λ : 1. מספר הגל $\vec{K} = \vec{n} / \lambda$. כד שבסה"כ: $\vec{K} \cdot \vec{x} - \omega t = \frac{2\pi}{\lambda} (\vec{n} \cdot \vec{x} - vt)$

מישריים: ניתנים לרישום כפונקציות של $e^{i\vec{x} \cdot \vec{K} - i\omega t}$. יחס הדיספרסיה: $\omega = 2\pi v = Kc/\sqrt{\epsilon \mu}$

מרחב מינקובסקי-פורמליזם 4 וקטורי $x^\mu = (\vec{x}, ict), x_\mu = (\vec{x}, -ict)$

אינטרוול: $(ds)^2 = x^\mu x_\mu = (d\vec{x})^2 - c^2 (dt)^2$ עם המטריקה (בקוא' קרטזיות)

$$g = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

עבור $(ds)^2 < 0$ נאמר כי הוא time-like, אזי עבור שני אירועים שהמרחק ביניהם הוא ds ישנה מערכת לורנץ בה הם מתרחשים באותו מקום, אך לא בו זמנית (יש קשר נסיבתי).
 עבור $(ds)^2 > 0$ נאמר כי הוא Space-like, אזי עבור שני אירועים שהמרחק ביניהם הוא ds ישנה מערכת לורנץ בה הם מתרחשים בו זמנית, אך לא באותו מקום (אין קשר נסיבתי).
 עבור $ds=0$ התנועה היא על פני קרני האור.

אופרטורים: $\partial_\mu = \vec{\nabla} \cdot \partial^\mu = \vec{\nabla} \cdot \partial^\mu$. דיברנג'ן: $\partial_\mu \partial^\mu = \square$. דלמברטיאן $\square = \partial_\mu \partial^\mu = \nabla^2 - \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2}{\partial t^2}$

גזירה: $\frac{d}{dt} = \frac{d\vec{x}^\mu}{dt} \frac{\partial}{\partial x^\mu} = \gamma_u \left(\frac{d\vec{x}}{dt}, ic \right) = \gamma_u (\vec{u}, ic)$ וקטור מהירות: $\frac{d\vec{x}^\mu}{d\tau} = \gamma_u \left(\frac{d\vec{x}}{dt}, ic \right) = \gamma_u (\vec{u}, ic)$ $\frac{d\tau}{dt} = \frac{1}{\gamma_u} = \sqrt{1 - \frac{d\vec{x}}{dt} \cdot \frac{d\vec{x}}{dt} / c^2} = \frac{dt}{\gamma_u}$

באותו אופן נגדיר מסה אפקטיבית $m = \gamma_u m_0$, כך ש: $P^\mu = m v^\mu = \gamma_u (m_0 \vec{u}, im_0 c) = (m\vec{u}, E)$. כלומר $P^\mu = (m\vec{u}, E), P_\mu = (-m\vec{u}, E)$. אנרגייה קינטית יחסותית: $E = \gamma_u m_0 c^2 - m_0 c^2$

עבודה: $d\vec{s} = \vec{u} dt, \frac{dW}{dt} = \vec{F} \cdot \vec{u} = \frac{d}{dt} (\gamma_u m_0 c^2)$

$W = \int \vec{F} \cdot d\vec{s} = \int \vec{F} \cdot \vec{u} dt = \int m \frac{d\vec{u}}{dt} \cdot \vec{u} dt = \int \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} m \cdot \vec{u}^2 \right) dt = \frac{1}{2} m \cdot \vec{u}^2$

זרם 4-מימדי: $J^\mu = (\vec{J}, ic\rho)$. בהתאם לכך, משוואות שימור הזרם: $\partial_\mu J^\mu = \vec{\nabla} \cdot \vec{J} + \frac{\partial \rho}{\partial t} = 0$

פוטנציאל: $A^\mu = (\vec{A}, ic\Phi)$. לפיכך תנאי לורנץ: $\partial_\mu A^\mu = 0$

השדות הא"מ מוגדרים ע"י השטור האנטיסימטרי $F_{\mu\nu} = \partial_\mu A_\nu - \partial_\nu A_\mu$, עם השטור הדואלי $F^*_{\mu\nu}$

$$F_{\mu\nu} = \begin{pmatrix} 0 & B_3 & -B_2 & -iE_1 \\ -B_3 & 0 & B_1 & -iE_2 \\ B_2 & -B_1 & 0 & -iE_3 \\ iE_1 & iE_2 & iE_3 & 0 \end{pmatrix}, F^*_{\mu\nu} = \begin{pmatrix} 0 & -iE_3 & iE_2 & B_1 \\ iE_3 & 0 & -iE_1 & B_2 \\ -iE_2 & iE_1 & 0 & B_3 \\ -B_1 & -B_2 & -B_3 & 0 \end{pmatrix}$$

לגרנז'יאן לחלקיק טעון בשדה א"מ:

קלאסי: $\mathcal{L} = \frac{1}{2} m_0 \vec{u}^2 - q\Phi + \frac{q}{c} \vec{u} \cdot \vec{A}$ משוואות EL: $\frac{d}{dt} (m_0 \vec{u}) = q\vec{E} + \frac{q}{c} \vec{u} \times \vec{B}$

יחסותי: $\mathcal{L} = -\frac{1}{\gamma} m_0 c^2 + \frac{q}{c} \vec{u} \cdot \vec{A} - q\Phi = \frac{1}{\gamma} (-m_0 c^2 + \frac{q}{c} V^\mu A_\mu)$

משוואות התנועה: $\frac{dV^\mu}{d\tau} = \frac{q}{c} F_{\mu\nu} V^\nu = \frac{q}{c} F_{\mu\nu} \frac{P^\nu}{m_0}$ כלומר $\frac{dV^\mu}{d\tau} = \frac{q}{c} F_{\mu\nu} \frac{P^\nu}{m_0}$

כאשר $V^4 = \frac{q}{c} (iF_{4\nu} V^\nu) = \frac{q}{c} i\gamma (E_\nu u^\nu) = \frac{q}{c} i\gamma_u (\vec{E} \cdot \vec{u}) \rightarrow \frac{d(m_0 ic\gamma_u)}{d\tau} = \frac{q}{c} i\gamma_u (\vec{E} \cdot \vec{u})$
 $\frac{m_0}{d\tau} \frac{dV^4}{d\tau} = \frac{q}{c} (iF_{4\nu} V^\nu) = \frac{q}{c} i\gamma (E_\nu u^\nu) = \frac{q}{c} i\gamma_u (\vec{E} \cdot \vec{u}) \rightarrow \frac{d(m_0 ic\gamma_u)}{d\tau} = \frac{q}{c} i\gamma_u (\vec{E} \cdot \vec{u})$

מינקובסקי: $\vec{K} = \rho(\vec{E} + \frac{1}{c} \vec{u} \times \vec{B}), K_4 = \frac{i}{c} (\vec{E} \cdot \vec{J})$. ב3D זהו כוח לורנץ. $K_\mu = \frac{1}{c} F_{\mu\nu} J^\nu$

שטור תנע אנרגייה 4-מימדי (מקביל לשטור מקסוול):

$\partial^\mu T_{\mu\nu} = \frac{1}{c} F_{\mu\sigma} J^\sigma = K_\mu$. בצורה מפורשת: $T_{\mu\nu} = \frac{1}{4\pi} [F_{\mu\sigma} F^\sigma_\nu + \frac{1}{4} g_{\mu\nu} F_{\lambda\rho} F^{\lambda\rho}]$

$$T_{ik} = \frac{1}{4\pi} [E_i E_k + B_j B_k - \frac{1}{2} \delta_{jk} (\vec{E}^2 + \vec{B}^2)] \quad (i, k = 1, 2, 3)$$

$T_{4k} = T_{k4} = \frac{-i}{c} S_k = \frac{-i}{4\pi} (\vec{E} \times \vec{B})_k, T_{44} = \frac{1}{8\pi} (\vec{E}^2 + \vec{B}^2) = u$

הבעיה בשטור זה היא שהוא איננו סימטרי. מקובל להגדיר בהתאם לכך את השטור הסימטרי $\theta^{\mu\nu} = T^{\mu\nu} - (\partial_\lambda T^{\lambda\mu})^\nu, \theta^{00} = H$, עבור הלגרנז'יאן לשדה עם מסה,

$\theta^{\mu\nu} = \frac{1}{4\pi} g^{\nu\alpha} F_{\alpha\beta} F^{\beta\mu} + \frac{g^{\mu\nu}}{16\pi} F_{\alpha\beta} F^{\alpha\beta} - \frac{\mu^2}{4\pi} (A^{\mu\nu} - \frac{1}{2} g^{\mu\nu} A^\alpha A_\alpha)$

חוק שימור התנע: $\int \vec{K} dV + \frac{d}{dt} \vec{G} = \frac{d}{dt} (\vec{P}_{mech} + \vec{P}_{ele}) = \int T^{\mu\nu} \cdot d\vec{S}$

$dw = dw' + icd\vec{p} \cdot \vec{\beta}$ עבור טרנס' מהצורה:

פורמאליזם לגראנז'י $T = V - A = \int_{\Omega} L(q, \dot{q}, t) dt$ פעולה: $A = \int_{\Omega} L(q, \dot{q}, t) dt$ וארצייה:

$$\frac{\partial L}{\partial q_i} - \frac{d}{dt} \left[\frac{\partial L}{\partial \dot{q}_i} \right] = 0$$
 משוואות EL: $\delta A = \int_{\Omega} \left(\frac{\partial L}{\partial q_i} \delta q_i + \frac{\partial L}{\partial \dot{q}_i} \delta \dot{q}_i \right) dt = \int_{\Omega} \left(\frac{\partial L}{\partial q_i} - \frac{d}{dt} \left[\frac{\partial L}{\partial \dot{q}_i} \right] \right) \delta q_i dt$
 הן מתקיימות $\delta A = 0$ אם A, A' נבדלים בפונ' של δA אז $\delta A = \delta A'$.

פרמטרי סטופים: ע"מ לבטא את יחסי העוצמות קיטובים שונים ו/או בהטלה על כיווני קיטוב שונים, נגדיר את הפרמטרים: $\hat{e}_1 = a_1 e^{i\delta_1}, \hat{e}_2 = a_2 e^{i\delta_2}, \hat{e}_+ = a_+ e^{i\delta_+}, \hat{e}_- = a_- e^{i\delta_-}$

לקיטוב מעגלי $S_0 = |\hat{e}_1 \cdot \vec{E}|^2 + |\hat{e}_2 \cdot \vec{E}|^2 = a_1^2 + a_2^2$
לקיטוב כללי $S_0 = |\hat{e}_1 \cdot \vec{E}|^2 + |\hat{e}_2 \cdot \vec{E}|^2 = a_+^2 + a_-^2$
 $S_1 = |\hat{e}_1 \cdot \vec{E}|^2 - |\hat{e}_2 \cdot \vec{E}|^2 = a_1^2 - a_2^2$
 $S_2 = 2 \text{Re} \left\{ (\hat{e}_1 \cdot \vec{E})^* (\hat{e}_2 \cdot \vec{E}) \right\} = 2a_1 a_2 \cos(\delta_2 - \delta_1)$
 $S_3 = 2 \text{Im} \left\{ (\hat{e}_1 \cdot \vec{E})^* (\hat{e}_2 \cdot \vec{E}) \right\} = 2a_1 a_2 \sin(\delta_2 - \delta_1)$

עוצמת הגל הכללית, S_1 הפרש העוצמות בין הכיוונים הניצבים, S_2, S_3 מידע על הפרש הפאזה. הפרמטרים האלו חייבים להיות תלויים כי התחלנו 3 פרמטרים, וקיבלנו 4. בפועל מתקיים: $S_1^2 + S_2^2 + S_3^2 = S_0^2 \pm 1$ כש ± 1 כאשר מתקיים $\langle S_1^2 \rangle + \langle S_2^2 \rangle + \langle S_3^2 \rangle \leq \langle S_0^2 \rangle$. ככל שהגל פחות מוג' הפרש גדל.

נגדיר גם $\rho = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} S_0 + S_3 & S_1 - iS_2 \\ S_1 + iS_2 & S_0 - S_3 \end{pmatrix}$ וכן מטריצת קיטוב: $0 \leq P \leq 1, |\bar{\rho}| = \sqrt{S_1^2 + S_2^2 + S_3^2} / S_0$
גודל מדיד, ולכן נעזר בה למצוא את הפרמטרים האחרים. אם נוכר במטריצות פאולי, $\bar{\sigma} = (1 + \bar{\rho} \cdot \bar{\sigma})$ כד ש $\bar{\rho}$ מנורמל $|\bar{\rho}| = 1$ עבור אלומה מקוטבת, $0 < |\bar{\rho}| < 1$ עבור אלומה מקוטבת חלקית, 0 עבור אלומה מפורזת ($\bar{P} = \text{Tr}(\rho\sigma)$ למדומה: נמצא את מהקשר $\rho = \frac{1}{2}(I + \bar{\rho} \cdot \bar{\sigma})$)

$\rho \sigma_x = \frac{1}{2}(\sigma_x + P_x \cdot \sigma_x^2 + P_y \cdot \sigma_y \cdot \sigma_x + P_z \cdot \sigma_z \cdot \sigma_x) = \frac{1}{2}(\sigma_x + P_x - P_y i \sigma_z + P_z i \sigma_y) \rightarrow \text{Tr}(\rho \sigma_x) = P_x$

גל משורר במוליך: הפוטנציאל $\vec{A} = \sigma \vec{E}$ מחוק אוהם $\vec{J} = \sigma \vec{E}$ מניחים כי $\rho = 0$. ממשוואות מקסוול נובע כי $\vec{\nabla} \times \vec{B} = \mu \vec{\nabla} \times \vec{H} = 4\pi \vec{J}$
 $\vec{\nabla}^2 \vec{A} - \mu \frac{\partial^2 \vec{A}}{\partial t^2} = -4\pi \vec{J} = -\frac{4\pi \sigma \vec{E}}{c} = -\frac{4\pi \sigma \mu \partial \vec{A}}{c \partial t}$

$(K = \sqrt{\mu \epsilon} (\omega/c) = \sqrt{\mu \epsilon} (\omega/c) (1 + 4\pi i \sigma / \omega \epsilon)^{1/2} = \alpha + i\beta)$, $\vec{A} = \vec{A}_0 e^{-\beta(\vec{n} \cdot \vec{x})} e^{i(\alpha(\vec{n} \cdot \vec{x}) - \omega t)}$

כאשר ω/α היא מהירות הפאזה, $\beta/\alpha = 1/\delta$ עומק הדעיכה: $\vec{E} = \vec{E}_0 e^{-\beta(\vec{n} \cdot \vec{x})} e^{i(\alpha(\vec{n} \cdot \vec{x}) - \omega t)}$
בגבול מוליך גרוע: $\vec{B} = \sqrt{\mu \epsilon} \hat{n} \times \vec{E} = \sqrt{\mu \epsilon} (1 + 4\pi i \sigma / \omega \epsilon)^{1/2} \hat{n} \times \vec{E}$
בגבול מוליך טוב: $K = \sqrt{\mu \epsilon} (\omega/c) = \frac{\omega \sqrt{\mu \epsilon}}{c} + i \frac{2\pi}{c} \sqrt{\frac{\mu \sigma}{\epsilon}}$ אזי $4\pi \sigma / \omega \epsilon \ll 1$
עם עומק החדירה $\delta = \frac{1}{\beta} = \frac{c}{\sqrt{2\pi \sigma \omega \mu}}$, $K = \frac{\omega \sqrt{\mu \epsilon}}{c} (1 + i) \frac{\sqrt{2\pi \sigma}}{\omega \epsilon} = (1+i) \frac{\sqrt{2\pi \sigma \omega \mu}}{c}$

שדות בחומר (מיקרוסקופי): הקיטוב: $\vec{P} = \chi \vec{E}$ השדה: $\vec{D} = \vec{E} + 4\pi \vec{P} = \vec{E} (1 + 4\pi \chi)$ תדירות הכוח המחזיר (בקירוב מסדר ראשון) ω_0 . נמצא את \vec{P} : γ מקדם הדעיכה, ומשוואות התנועה להלקיקי החומר:

נציב פתרון: $\vec{x} = \vec{x}_0 e^{-i\omega t}$, $m_e \frac{d^2 \vec{x}}{dt^2} + m_e \frac{d\vec{x}}{dt} + m_e \omega_0^2 \vec{x} = e \vec{E}(\vec{x}, t)$
התנע המכני $m_e(-\omega^2 - i\omega\gamma + \omega_0^2) \vec{x}_0 e^{-i\omega t} = e \vec{E}_0 e^{-i\omega t} \rightarrow \vec{x}_0 = \frac{e \vec{E}_0}{m_e(\omega_0^2 - \omega^2 - i\omega\gamma)}$

יש N חלקיקים ליה' נפה: $\vec{P} = N e \vec{x} = \frac{N e^2 \vec{E}}{m_e(\omega_0^2 - \omega^2 - i\omega\gamma)}$
נבל את משוואות הגלים ממשוואות מקסוול: $\epsilon = 1 + \frac{4\pi N e^2}{m_e} \frac{1}{(\omega_0^2 - \omega^2 - i\omega\gamma)}$

שוב נציב $\left\{ \begin{aligned} \vec{E} &= \vec{E}_\omega e^{-i\omega t} \\ \vec{B} &= \vec{B}_\omega e^{-i\omega t} \\ \vec{J} &= \vec{J}_\omega e^{-i\omega t} \end{aligned} \right.$ וכן $\left\{ \begin{aligned} n(\omega) &= \sqrt{\mu \epsilon} \\ K(\omega) &= n(\omega) \frac{\omega}{c} \end{aligned} \right.$ נזניח \vec{B} כי $\left\{ \begin{aligned} \nabla^2 \vec{E} - \frac{\mu \epsilon}{c^2} \frac{\partial^2 \vec{E}}{\partial t^2} &= \frac{4\pi}{c} \frac{\partial \vec{J}}{\partial t} \\ \nabla^2 \vec{B} - \frac{\mu \epsilon}{c^2} \frac{\partial^2 \vec{B}}{\partial t^2} &= -\frac{4\pi \mu \vec{\nabla} \times \vec{J}}{c} \end{aligned} \right.$

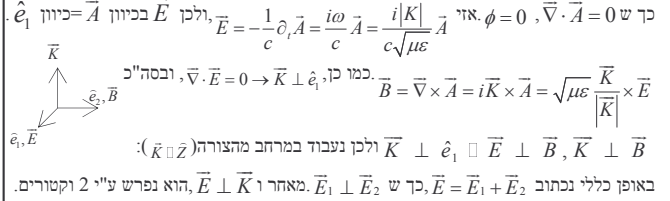
$(\nabla^2 + K(\omega)^2) \vec{E}_\omega = -\frac{i4\pi}{c} k(\omega) \sqrt{\frac{\mu}{\epsilon}} \vec{J}_\omega = -\frac{i4\pi}{c} k(\omega) \sqrt{\frac{\mu}{\epsilon}} \sigma \vec{E}_\omega$
 $(\nabla^2 + K(\omega)^2) \vec{B}_\omega = -\frac{4\pi}{c} \mu \vec{\nabla} \times \vec{J}_\omega = -\frac{i4\pi}{c} k(\omega) \sqrt{\frac{\mu}{\epsilon}} \sigma \vec{B}_\omega$ ($\vec{V}_e \ll c, F_B = (\vec{V}_e \times \vec{B})/c$)

נגדיר: $(\nabla^2 + K(\omega)^2) \vec{E}_\omega = 0$ ואז $K^2(\omega) = K^2(\omega) + i \frac{4\pi \sigma K(\omega) n(\omega)}{c \epsilon}$
 $\sigma \vec{E}_\omega = \vec{J}_\omega = N e \vec{V} = N e \dot{\vec{x}} = \frac{-i\omega N e^2 \vec{E}_\omega}{m_e(\omega_0^2 - \omega^2 - i\omega\gamma)}$ כנ"ל ל \vec{B} כנ"ל $\vec{E}_\omega = \vec{E}_0 e^{i\vec{k} \cdot \vec{x}} = \vec{E}_0 e^{i\vec{k} \cdot \vec{x}} e^{-\beta \vec{k} \cdot \vec{x}}$

ולכן תדירות הפלסמה: $\sigma = \frac{-i\omega N e^2}{m_e(\omega_0^2 - \omega^2 - i\omega\gamma)}$ בין המקרים האפשריים: $\omega_p = \frac{4\pi N e^2}{m_e \epsilon}$
* $\omega_0 = 0, \gamma = 0$ (אין בוח מחזיר ומקדם דעיכה) $K^2 = K^2(1 - \omega_p^2/\omega^2)$ עבור $\omega > \omega_p$ מדומה $K, \omega > \omega_p$ טהור הגלים לא חודרים לפלסמה. $\omega < \omega_p$ הגל יחזור לפלסמה ולא ידע בקירוב ראשון.

* $\omega_0 = 0, \gamma \neq 0$ (מוליך) $\delta = c\sqrt{\epsilon} / \sqrt{2\pi \sigma \omega n^2}$, $\delta = c\sqrt{\epsilon} / \sqrt{2\pi \sigma \omega n^2}$ הוא עומק החדירה של הגל. עבור δ גדול הגל ינוע רק על שפת המוליך (כלומר במוליך "טוב").

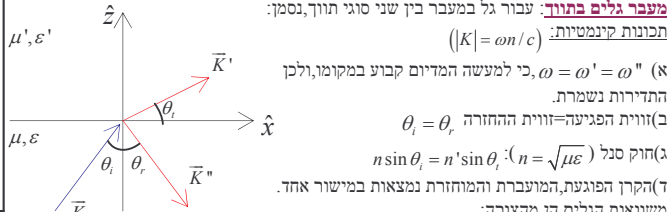
קיטובים של גלים א"מ: נסמן את הפוטנציאל הווקטורי: $\vec{A}(\vec{x}, t) = \hat{e}_1 A_0 e^{i(\vec{k} \cdot \vec{x} - \omega t)}$ כד ש $\vec{\nabla} \cdot \vec{A} = 0$, אזי $\vec{E} = -\frac{1}{c} \partial_t \vec{A} = \frac{i\omega}{c} \vec{A} = \frac{i|K|}{c\sqrt{\mu \epsilon}} \vec{A}$ ולכן $\vec{B} = \vec{\nabla} \times \vec{A} = i\vec{K} \times \vec{A} = \sqrt{\mu \epsilon} \frac{\vec{K}}{|\vec{K}|} \times \vec{E}$

באופן כללי נכתוב $\vec{E} = \vec{E}_1 + \vec{E}_2$ כך ש $\vec{E}_1 \perp \vec{E}_2$ מאחר ו $\vec{E}_1 \perp \vec{K}$ ו $\vec{E}_2 \perp \vec{K}$ הוא נפרש ע"י 2 וקטורים. מקרה ראשון: אין הפרש פאזה בין E_{10}, E_{20} לקיטוב ליניארי

ליפוך, אמפליטודת הגל הכוללת עבור $\vec{E} = \sqrt{E_{10}^2 + E_{20}^2}$ כך $E_0 = \sqrt{E_{10}^2 + E_{20}^2}$
ש: $E_0 = \hat{e}_1 E_{10} + \hat{e}_2 E_{20}$ במקרה זה יהיה קבוע, כי אין הפרש פאזה בין \hat{e}_1, \hat{e}_2 .
מקרה שני: הפרש פאזה של 90° בין E_{10}, E_{20} (אבל הם שווים בגודלם): קיטוב מעגלי
 $\vec{E}(\vec{x}, t) = (\hat{e}_1 + i\hat{e}_2) E_{10} e^{i(\vec{k} \cdot \vec{x} - \omega t)}$ כך ש $E_{20} = E_{10} e^{i\pi/2} = iE_{10}$ (משמש E_{10})
ואז $\hat{e}_1 = \hat{x}, \hat{e}_2 = \hat{y}, \hat{e}_3 = \hat{z} = \hat{K}$ ו $\vec{E} = \text{Re}(\vec{E}(\vec{x}, t))$ נבחר $\vec{E}(\vec{x}, t) = (\hat{e}_1 + i\hat{e}_2) E_{10} e^{i(\vec{k} \cdot \vec{x} - \omega t)}$ כד ש $E_{20} = E_{10} e^{i\pi/2} = iE_{10}$ (משמש E_{10})
בכל z קבוע נקבל כי $E_x = E_{10} \cos(kz - \omega t), E_y = -E_{10} \cos(kz - \omega t)$
במקרה כזה מקובל להגדיר 2 וקטורי יחידה קומפלקסיים $1/\sqrt{2} (\hat{e}_1 \pm \hat{e}_2)$ כך ש $\hat{e}_\pm = (\hat{e}_1 \pm \hat{e}_2)/\sqrt{2}$
ואז $|\hat{e}_\pm|^2 = 1, \hat{e}_+ \cdot \hat{e}_- = 0$ ו $\vec{E}(\vec{x}, t) = (\hat{e}_+ E_{10} + \hat{e}_- E_{10}) e^{i(\vec{k} \cdot \vec{x} - \omega t)}$ ויש הפרש פאזה.

מקרה שלישי: המקרה הכללי ביותר: קיטוב אליפטי $E_{20} \neq E_{10}$ ויש הפרש פאזה. נסמן: $E_{20} = E_{10} r e^{i\theta}$ נבחר כמו קודם $\hat{e}_1 = \hat{x}, \hat{e}_2 = \hat{y}, \hat{e}_3 = \hat{z} = \hat{K}$ השדה הכולל: $\vec{E}(\vec{x}, t) = (\hat{e}_+ + r e^{i\theta} \hat{e}_-) E_{10} e^{i(\vec{k} \cdot \vec{x} - \omega t)}$
נקבל $\theta/2$ $\frac{E_x^2}{E_{10}^2(1+r)^2} + \frac{E_y^2}{E_{10}^2(1-r)^2} = 1$

מעבר גלים בתווך: עבור גל במעבר בין שני סוגי תווך, נסמן: μ', ϵ' הכוונת קינמטית: $(|K| = \omega n/c)$
א) $\omega = \omega' = \omega''$ כי למעשה המדיום קבוע במקומו, ולכן התדירות נשמרת.
ב) זווית הפגיעה=זווית ההחזרה $\theta_i = \theta_r$
ג) זווית סנל $n \sin \theta_i = n' \sin \theta_r$ ($n = \sqrt{\mu \epsilon}$)
ד) הקרן הפוגעת, המועברת והמחזרת נמצאות במישור אחד.
משוואות הגלים הן מהצורה:
הגל הפוגע $\vec{E} = \vec{E}_0 e^{i(\vec{k} \cdot \vec{x} - \omega t)}$ הגל המועבר $\vec{E}' = \vec{E}'_0 e^{i(\vec{k}' \cdot \vec{x} - \omega t)}$ הגל המחזר $\vec{E}'' = \vec{E}''_0 e^{i(\vec{k}'' \cdot \vec{x} - \omega t)}$
 $\vec{B} = n(\hat{K} \times \vec{E})$ $\vec{B}' = n'(\hat{K}' \times \vec{E}')$ $\vec{B}'' = n''(\hat{K}'' \times \vec{E}'')$

כאשר $(\vec{K} \cdot \vec{X})|_{z=0} = (\vec{K}' \cdot \vec{X})|_{z=0} = (\vec{K}'' \cdot \vec{X})|_{z=0}$ (3) הקריניים באותו מישור (בחרנו $K_y = 0$)
הנאי השפה: (כאן $\hat{n} = \hat{z}$)
א) רציפות רכיבים ניצבים B_n, D_n : $(\epsilon(\vec{E}_0 + \vec{E}_0') - \epsilon' \vec{E}') \cdot \hat{z} = 0$ {For D_n } = I
ב) רציפות רכיבים משקים E_t, H_t : $(\vec{K} \times \vec{E}_0 + \vec{K}' \times \vec{E}_0' - \vec{K}'' \times \vec{E}_0'') \cdot \hat{z} = 0$ {For B_n } = II
 $(\vec{E}_0 + \vec{E}_0' - \vec{E}_0'') \times \hat{z} = 0$ {For E_t } = III
 $(\frac{1}{\mu} (\vec{K} \times \vec{E}_0 + \vec{K}' \times \vec{E}_0') - \frac{1}{\mu'} \vec{K}'' \times \vec{E}_0'') \cdot \hat{z} = 0$ {For H_t } = IV

נבחר \vec{E} ניצב למישור הפגיעה (מקביל ל \hat{z}) נעזר בכך ש 3 השדות באותו מישור. לכן מתקיים טריוויאלית כי $\hat{y} \perp \hat{z}$ III $\vec{E}_0 + \vec{E}_0' - \vec{E}_0'' = 0$
מאחר ו $K = \omega n/c$ IV נקבל $(n/\mu)(E_0 - E_0'') \cos(\theta) - (n'/\mu') E_0' \cos(\theta) = 0$ ובסה"כ:

עבור $\mu = \mu', \epsilon = \epsilon'$ $\frac{E_0'}{E_0} = \frac{1 - \mu \tan \theta_i}{1 + \mu \tan(\theta_i + \theta_r)}$ $\frac{E_0''}{E_0} = \frac{2 \cos \theta_i \sin \theta_i}{1 + \sin(\theta_i + \theta_r)}$ $\frac{E_0''}{E_0} = \frac{2 \sin(\theta_i - \theta_r)}{\sin(\theta_i + \theta_r)}$ $\frac{E_0''}{E_0} = \frac{2 \mu \tan \theta_i}{1 + \mu \tan \theta_i}$
נבחר \vec{E} במישור הפגיעה (ניצב ל \hat{z}) (כזכור $(\vec{K} \cdot \hat{z}) = \cos(\theta)$) $(n/\mu)(E_0 - E_0'') \sin(\theta) - (n'/\mu') E_0' \sin(\theta) = 0$ IV $(\vec{E}_0 + \vec{E}_0') \sin(90 - \theta) - \vec{E}_0'' \cos(90 - \theta) = 0$

ובסה"כ $\mu = \mu', \epsilon = \epsilon'$ עבור $\mu = \mu', \epsilon = \epsilon'$ $\frac{E_0'}{E_0} = \frac{2n \sin(2\theta_i)}{n' \sin(2\theta_i) + \mu \sin(2\theta_i)}$ $\frac{E_0''}{E_0} = \frac{2\mu \sin(2\theta_i) - \sin(2\theta_i)}{\mu \sin(2\theta_i) + \mu \sin(2\theta_i)}$
עבור $\epsilon \neq \epsilon', \mu = \mu', \theta_i = \theta_r = 0$ עבור $\mu = \mu', \theta_i = \theta_r = 0$ $\frac{E_0'}{E_0} = \frac{2 \cos \theta_i \sin \theta_i}{E_0' - \sin(\theta_i + \theta_r) \sin(\theta_i - \theta_r)}$ $\frac{E_0''}{E_0} = \frac{2 \sin(\theta_i - \theta_r)}{\sin(\theta_i + \theta_r)}$ $\frac{E_0''}{E_0} = \frac{2 \mu \tan \theta_i}{1 + \mu \tan \theta_i}$

החזרה מקס' כנ"ל לתקבל כאשר $\tan(\theta_i) = n/n'$ נסמנה זווית ברוסטר: $\theta_B = a \tan(n/n')$
בזווית הנ"ל הגל דועך אקספוננציאלית כי: $e^{i\vec{k} \cdot \vec{x}} = e^{i(\vec{K} \cdot \vec{x} \sin \theta_i + z \cos \theta_i)} = e^{ik_x x} \cdot e^{-\beta z}$

זרינה- פוטנציאליים של Weichert-Lienard

כוכר מאלקטרוסטטיקה: כאשר $\vec{r}' = \frac{d\vec{r}}{dt}$

$$\Phi(\vec{r}, t) = \int \frac{\rho(\vec{r}', t - |\vec{r} - \vec{r}'|/c)}{|\vec{r} - \vec{r}'|} d^3r'$$

$$\vec{A}(\vec{r}, t) = \int \frac{\vec{V}'(\vec{r}', t - |\vec{r} - \vec{r}'|/c)}{|\vec{r} - \vec{r}'|} d^3r'$$

עבור מטען הנע במהירות משתנה \vec{V}'

$$\Phi(\vec{r}, t) = \frac{qc}{Rc - \vec{R} \cdot \vec{V}' \Big|_{t'=t-\frac{1}{c}|\vec{r}-\vec{r}'(t)|}}$$

$$\vec{A}(\vec{r}, t) = \frac{\vec{V}'qc}{Rc - \vec{R} \cdot \vec{V}' \Big|_{t'=t-\frac{1}{c}|\vec{r}-\vec{r}'(t)}}$$

כאשר $\vec{R} = |\vec{R}|, \vec{R} = \vec{r} - \vec{x}(t), \hat{n} = \vec{R}/R$ עבודה: $\frac{dW}{dt} = \vec{S} \cdot \hat{n}$ $P = \iint \frac{\vec{S} \cdot d\vec{A}}{r^2}$ **עוצמה**

השדות עבור מטען כנ"ל: לכל שדה ישנו חלק התלוי במהירות $\vec{\beta}$, וחלק התלוי בתאוצה \vec{a} , כך שנשמך

$$\vec{E} = \vec{E}_u + \vec{E}_a, \vec{B} = \vec{B}_u + \vec{B}_a$$

$$\vec{B}_a \vec{E}_a \propto \frac{1}{R}, \vec{B}_u \vec{E}_u \propto \frac{1}{R^2}$$

$$\vec{B}_u = e \left(\frac{(1-\beta^2)(\vec{\beta} \times \vec{R})}{(R - \vec{R} \cdot \vec{\beta})^3} \right) \quad \vec{E}_u = e \left(\frac{(1-\beta^2)(\vec{R} - R\vec{\beta})}{(R - \vec{R} \cdot \vec{\beta})^3} \right)$$

$$\vec{B}_a = \frac{e}{c^2} \left(\frac{(\vec{R} \cdot \vec{a})(\vec{\beta} \times \vec{R})}{(R - \vec{R} \cdot \vec{\beta})^3} + \frac{\vec{a} \times \vec{R}}{(R - \vec{R} \cdot \vec{\beta})^2} \right) \quad \vec{E}_a = \frac{e}{c^2} \left(\frac{(\vec{R} \cdot \vec{a})(\vec{R} - R\vec{\beta})}{(R - \vec{R} \cdot \vec{\beta})^3} + \frac{R\vec{a}}{(R - \vec{R} \cdot \vec{\beta})^2} \right)$$

נוסחת לרמור: למהירות קבועה נסמן θ הזווית בין התאוצה \vec{a} לוקטור המקום \vec{R} קרינת מטען מואץ במהירות נמוכה: כפי שראינו, $\vec{B}_a, \vec{E}_a \propto \frac{1}{R}, \vec{B}_u, \vec{E}_u \propto \frac{1}{R^2}$, ולכן עבור R גדול מספיק נתחשב רק בחלק התאוצתי: $\vec{S} \propto \frac{c}{4\pi} (\vec{E}_a \times \vec{B}_a) = \frac{c}{4\pi} (\vec{E}_a \times \frac{\vec{R}}{R} \times \vec{E}_a)$ אולם

$\vec{E}_a \cdot \vec{R} = 0$ עבור $R \propto \frac{c}{4\pi R} (\vec{E}_a \vec{R} - (\vec{E}_a \cdot \vec{R}) \vec{E}_a) \propto \frac{c}{4\pi} \vec{E}_a \hat{n}$ ולכן $\vec{S} \propto \frac{c}{4\pi R} (\vec{E}_a \vec{R} - (\vec{E}_a \cdot \vec{R}) \vec{E}_a) \propto \frac{c}{4\pi} \vec{E}_a \hat{n}$ כאשר

$$\vec{E}_a^2 = \frac{e^2}{c^4} \frac{1}{R^6} \left((\vec{R} \cdot \vec{a})^2 R^2 + R^4 a^2 - 2(\vec{R} \cdot \vec{a})^2 R^2 \right) = \frac{e^2}{c^4} \frac{1}{R^6} \left(R^4 a^2 - R^2 (\vec{R} \cdot \vec{a})^2 \right)$$

$$= \frac{e^2}{c^4} \frac{1}{R^2} (a^2 (1 - \cos^2 \theta)) = \frac{e^2}{c^4} \frac{1}{R^2} (a^2 \sin^2 \theta) \rightarrow \vec{S} = \frac{e^2 a^2 \sin^2 \theta}{4\pi R^2 c^2} \hat{n}$$

לואת, ההספק: $\frac{dP}{d\Omega} = \vec{S} \cdot \hat{n} R^2 = \frac{e^2 a^2 \sin^2 \theta}{4\pi c^3} \rightarrow P = \iint \frac{dP}{d\Omega} d\Omega = \frac{2e^2 a^2}{3c^3}$

עבור תנועה מחזורית מעגלית, $r = r_0 \cos(\omega t), a^2 = \dot{r}^2 = \omega^4 r_0^2 \cos^2(\omega t)$ ואז

$$P = \frac{2e^2 \langle a^2 \rangle}{3c^3} = \frac{2e^2}{3c^3} \frac{1}{2} \omega^4 r_0^2 = \frac{1}{3} \frac{e^2}{c^3} \omega^4 r_0^2$$

עבור מהירות ותאוצה באותו כיוון נסמן $k = R - \vec{R} \cdot \vec{\beta}$ ומתקיים $(\vec{R} \cdot \vec{a}) \vec{\beta} = (\vec{\beta} \cdot \vec{R}) \vec{a}$

$$\vec{E}_a = \frac{e}{c^2} \left(\frac{(\vec{R} \cdot \vec{a})(\vec{R} - R\vec{\beta})}{K^3} + \frac{R\vec{a}}{K^2} \right) = \frac{e}{c^2 K^3} \left((\vec{R} \cdot \vec{a}) \vec{R} - R^2 \vec{a} \right)$$

אולם, $\vec{E}_a^2 = \frac{e^2}{c^4} \frac{1}{K^6} \left(R^4 a^2 - (\vec{R} \cdot \vec{a})^2 R^2 \right) = \frac{e^2}{c^4} \frac{R^2}{K^6} \left(R^2 a^2 - (\vec{R} \cdot \vec{a})^2 \right) = \frac{e^2}{c^4} \frac{R^4 a^2 \sin^2 \theta}{K^6}$

ובאותו אופן, $\frac{e^2}{c^4} \frac{R^4 a^2 \sin^2 \theta}{K^6} = \frac{e^2}{c^4} \frac{a^2 \sin^2 \theta}{R^2 (1 - \beta \cos \theta)^6} (k = R - \vec{R} \cdot \vec{\beta} = R(1 - \beta \cos \theta))$

$$\frac{dP}{d\Omega} = \frac{d^2 \omega}{d\Omega dt^2} (\vec{S} \cdot \hat{n}) R^2 \frac{dt}{dt'} = (1 - \beta \cos \theta) (\vec{S} \cdot \hat{n}) R^2 = \frac{e^2 a^2 \sin^2 \theta}{4\pi c^3 (1 - \beta \cos \theta)^5}, \vec{S} = \frac{c}{4\pi c^4} \frac{a^2 \sin^2 \theta}{R^2 (1 - \beta \cos \theta)^6} \hat{n}$$

בהסתמך על כך ש $\frac{dt}{dt'} = 1 - \frac{1}{c} \vec{V}_c(t) \cdot \frac{d\vec{r}'_c(t')}{dt'} = 1 - \frac{1}{c} \vec{R} \cdot \vec{V}_c(t') = 1 - \hat{n} \cdot \vec{\beta}$ **הכללה למערכת**

אינרציאלית פלשה: $a_\mu = \frac{du_\mu}{d\tau} = \frac{du_\mu}{dt} \frac{dt}{\gamma_u} = \gamma_u \frac{du_\mu}{dt} = \gamma_u \left(\frac{d}{dt} (\gamma_u \vec{u}), ic \frac{d\gamma_u}{dt} \right)$

ובמצד שני $a'_\mu = (\ddot{u}', 0)$ בסה"כ נקבל כי, עבור

לדוגמא $\vec{u} = (0, 0, u)$

$$\vec{a}'^2 = \frac{1}{(1-\beta^2)^2} \left(\ddot{u}'^2 + \frac{(\vec{\beta} \cdot \ddot{u}')^2}{1-\beta^2} \right) \vec{a}' = \left(\frac{\ddot{u}_1}{1-\beta_u^2}, \frac{\ddot{u}_2}{1-\beta_u^2}, \frac{\ddot{u}_3}{(1-\beta_u^2)^{3/2}} \right), \vec{u} = (0, 0, u)$$

$$P' = \frac{2e^2}{3c^3} \frac{1}{(1-\beta^2)^2} \left(\ddot{u}'^2 + \frac{(\beta \cdot \ddot{u}')^2}{1-\beta^2} \right) \quad \text{ואז}$$

Wave Guide: מניחים שוב $\vec{E} = \vec{E}_\omega e^{-i\omega t}, \vec{B} = \vec{B}_\omega e^{-i\omega t}$ נבחר את מוליך הגל סביב ציר z כך שיש סימטריה סביב ציר זה. כמו קודם נקבל את משוואות הגלים: $(\nabla^2 + (\mu\epsilon/c^2)\omega^2)(\vec{E}_\omega, \vec{B}_\omega) = 0$ עבור הגלים הרוחביים נבחר $\vec{E} = \vec{E}_{\omega t} e^{i(k_x z - \omega t)}, \vec{B} = \vec{B}_{\omega t} e^{i(k_x z - \omega t)}$ כך ש $\vec{E}_{\omega t}, \vec{B}_{\omega t}$ בת"ל בז.

הגדרות
TE (Transverse Electric): $\vec{E}_z = 0$ עם תנאי השפה $\frac{\partial \vec{B}_z}{\partial n} \Big|_{\text{ev}} = 0$
TM (Transverse Magnetic): $\vec{B}_z = 0$ עם תנאי השפה $E_z \Big|_{\text{ev}} = 0$
המשוואות החדשות: $(\partial_x^2 + \partial_y^2 - K_g^2 + (\mu\epsilon/c^2)\omega^2)(\vec{E}_\omega, \vec{B}_\omega) = 0$ **משוואות מקסוול מתקבל** $\vec{\nabla} \times \vec{B}_\omega = -i(\omega/c)\vec{E}_\omega, \vec{\nabla} \times \vec{E}_\omega = -(1/c)\partial_t \vec{B}_\omega = i(\omega/c)\vec{B}_\omega$ והפתרון:

$$\left\{ \begin{aligned} B_{\omega t, y} &= \frac{i}{(\omega/c)^2 - K_g^2} \left[\frac{\omega}{c} \partial_x E_{\omega t, z} + K_g \partial_y B_{\omega t, z} \right] \\ B_{\omega t, x} &= \frac{i}{(\omega/c)^2 - K_g^2} \left[\frac{\omega}{c} \partial_y E_{\omega t, z} - K_g \partial_x B_{\omega t, z} \right] \\ E_{\omega t, x} &= \frac{i}{(\omega/c)^2 - K_g^2} \left[\frac{\omega}{c} \partial_y B_{\omega t, z} + K_g \partial_x E_{\omega t, z} \right] \\ E_{\omega t, y} &= \frac{i}{(\omega/c)^2 - K_g^2} \left[\frac{\omega}{c} \partial_x B_{\omega t, z} - K_g \partial_y E_{\omega t, z} \right] \end{aligned} \right.$$

לכן מספיק למצוא את השדות בכיוון z
דוגמא: מוליך מלבני בכיוון ציר z. $B_{\omega t, z} = 0$, מהפשים $E_{\omega t, z}$ במוליך $(x \in [0, a], y \in [0, b])$. תנאי השפה: מאחר והו מוליך, $E_z(x=0) = E_z(x=a) = E_z(y=0) = E_z(y=b) = 0$ אם ניקח פתרון מהצורה $\sin(k_x x), \sin(k_y y), \cos(k_x x), \cos(k_y y)$ בקבל כי $k_x = \frac{m\pi}{a}, k_y = \frac{n\pi}{b}$ נציב במשוואות ונקבל $(-m^2 \pi^2/a^2 - n^2 \pi^2/b^2 + \omega^2/c^2 - k_g^2) E_{\omega t, z} = 0$ כלומר ניתן לחלץ k_g התלות ב k_g היא $e^{ik_g z}$, ולכן אם הוא מדומה נקבל דעיכה בחומר. ω המינימלי שעבור אין דעיכה חייב לקיים $\omega^2 \geq \omega_1^2 = c^2 \pi^2 \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} \right)$ בפרט $\omega^2 = c^2 \pi^2 \left(\frac{m^2}{a^2} + \frac{n^2}{b^2} \right)$ ולדוגמא ע"מ להעביר $(TM)_{21}$ $c^2 \pi^2 \left(\frac{4}{a^2} + \frac{1}{b^2} \right) \geq \omega^2 \geq c^2 \pi^2 \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} \right)$ וכי'

קצת תורה א' מוק: אוהם: $\vec{J} = \sigma \vec{E}$ אנרגיית שדה מגנטי $W = \frac{1}{2} \int \vec{H} \cdot \vec{B} d^3x$

חוק אמפר: $\iint \vec{B} \cdot d\vec{l} = \mu_0 \int \vec{J} \cdot \hat{n} dS = \mu_0 I$

קוא' כדוריות: $x = r \sin \theta \cos \varphi, y = r \sin \theta \sin \varphi, z = r \cos \theta$

$$\left\{ \begin{aligned} \hat{r} &= \cos \varphi \sin \theta \hat{x} + \sin \varphi \sin \theta \hat{y} + \cos \theta \hat{z} \\ \hat{\theta} &= \cos \varphi \cos \theta \hat{x} + \sin \varphi \cos \theta \hat{y} - \sin \theta \hat{z} \\ \hat{\varphi} &= -\sin \varphi \hat{x} + \cos \varphi \hat{y} \\ \hat{x} &= \cos \varphi \sin \theta \hat{r} + \cos \varphi \cos \theta \hat{\theta} - \sin \varphi \hat{\varphi} \\ \hat{y} &= \sin \varphi \sin \theta \hat{r} + \sin \varphi \cos \theta \hat{\theta} + \cos \varphi \hat{\varphi} \\ \hat{z} &= \cos \theta \hat{r} - \sin \theta \hat{\theta} \end{aligned} \right.$$

ע"י הצבת $\theta = \pi/2$ מקבלים קוא' גליליות $(\hat{z} = \hat{\theta})$

אופרטורים: $\vec{\nabla} \times \vec{A} = (\partial_y A_z - \partial_z A_y, \partial_z A_x - \partial_x A_z, \partial_x A_y - \partial_y A_x)$

$$\vec{\nabla} \times \vec{A} = \frac{1}{r \sin \theta} (\partial_\theta (\sin \theta A_\varphi) - \partial_\varphi A_\theta) \hat{r} + \left(\frac{\partial_\varphi A_r}{r \sin \theta} - \frac{1}{r} \partial_r (r A_\varphi) \right) \hat{\theta} + \frac{1}{r} (\partial_r (r A_\theta) - \partial_\theta A_r) \hat{\varphi}$$

$$\vec{\nabla} \cdot \vec{A} = \frac{1}{r^2} \partial_r (r^2 A_r) + \frac{1}{r \sin \theta} \partial_\theta (\sin \theta A_\theta) + \frac{1}{r \sin \theta} \partial_\varphi (A_\varphi)$$

$$\vec{\nabla}(\vec{A}) = \partial_r A_r \hat{r} + \frac{1}{r} \partial_\theta A_\theta \hat{\theta} + \frac{1}{r \sin \theta} \partial_\varphi A_\varphi \hat{\varphi}$$

$$\vec{\nabla}^2 \vec{A} = \frac{1}{r^2} \partial_r (r^2 \partial_r A_r) + \frac{1}{r \sin \theta} \partial_\theta (\sin \theta \cdot \partial_\theta A_\theta) + \frac{1}{r \sin \theta} \partial_\varphi^2 (A_\varphi)$$

קוא' כדוריות: